

Wegwijzer Rundveekeuringen

Versie 3.2 – 18 februari 2022

Inhoudsopgave

Wegwijzer Rundveekeuringen	1
1. Wegwijzer Rundveekeuringen	3
2. Adviezen bij de organisatie van rundveekeuringen	3
3. Rundveekeuringen en gezondheidsstatus	3
3.1. Vrije rundveekeuringen	3
3.2. Veilige rundveekeuringen voor BVD, IBR, leptospirose, paratuberculose en salmonella	3
3.2.1. BVD-veilige rundveekeuringen	4
3.2.2. IBR-veilige rundveekeuringen	4
3.2.3. Leptospirose-veilige rundveekeuringen	4
3.2.4. Paratuberculose-veilige rundveekeuringen	4
3.2.5. Salmonella-veilige rundveekeuringen	4
3.2.6. Voorwaarden voor deelname aan veilige keuring	5
3.3. Niet-vrije en niet-veilige rundveekeuringen	5
3.3.1. BVD	5
3.3.2. IBR en leptospirose	6
3.3.3. Paratuberculose	6
3.3.4. Salmonella	6
3.3.5. Samenvatting gevolgen deelname vrije bedrijven aan niet-vrije en niet-veilige rundveekeuringen	7
3.4. Verantwoordelijkheden organisatie en veehouder	7
3.5. Buitenlandse rundveekeuringen	8
4. Voorzorgsmaatregelen om besmettingsrisico's bij deelname aan rundveekeuringen te verminderen	8
4.1. Klinisch gezonde dieren	8
4.2. Advies IBR-vaccinatie	8
4.3. Neem hygiënemaatregelen	8
5. GD-dienstverlening bij de organisatie van rundveekeuringen	9
5.1. Checklist	9
6. Tekstvoorbeelden van verklaringen	10
6.1. Machtiging opvragen gezondheidsstatus	10
6.2. Machtiging melding I&R-systeem	10
6.3. Machtigingsformulier deelnemers	10

1. Wegwijzer Rundveekeuringen

Keuringen zijn belangrijk voor de promotie van het Nederlandse vee en voor de selectie van de beste stieren. Een gezonde fokkerij gaat hand in hand met een gezonde veestapel. GD krijgt regelmatig vragen van organisatoren van rundveekeuringen over de gewenste handelswijze bij de organisatie van het evenement. Deze Wegwijzer Rundveekeuringen is bedoeld als service voor deelnemers en organisatie. De Wegwijzer Rundveekeuringen geeft een zo compleet mogelijk overzicht van de instanties en de regelgeving waar u mee te maken krijgt. Ook is aangegeven welke voorzorgsmaatregelen de organisatie kan nemen om de keuring verantwoord te organiseren en wat de veehouder kan doen om deel te nemen zonder verlies van de gezondheidsstatussen van zijn bedrijf. De veehouder en de organisatie doen er goed aan altijd rekening te houden met het risico van besmetting met aandoeningen waarvoor geen gezondheidsverklaringen bestaan, denk aan schimmelinfecties, de ziekte van Mortellaro, etc. (zie voorzorgsmaatregelen).

2. Adviezen bij de organisatie van rundveekeuringen

Informeer vooraf bij de NVWA of het is toegestaan de door u voorgenomen keuring te houden. Raadpleeg ook onderstaande organisaties over de door hen opgestelde criteria voor het houden van een keuring:

- NVWA voor het verlenen van een vergunning;
- MijnrVO voor het toekennen van een UBN;
- MijnrVO voor de juiste identificatie en registratie;
- CRV of VVB voor het uitvoeren van I&R-meldingen;
- GD voor het toekennen van een status voor verschillende certificeringsprogramma's en voor inzage in statussen en laboratoriumuitslagen. U ontvangt het GD-registratie en -wijzigingsformulier.
  - Vink bij dierhouderijgegevens de deelactiviteit 'keuringslocatie runderen' aan.
  - Vermeld bij de activiteit 'Runderhouderij betrokken relaties' de naam en woonplaats van de dierenartspraktijk.
- Wanneer u als keuringsorganisatie ook GD-uitslagen wilt ontvangen van runderen die aan de keuring deelnemen, vraag dan aan de dierenarts van het bedrijf uw keurings-UBN als extra adressant op het inzendformulier te vermelden. Dan krijgt u ook de uitslagen toegestuurd.

Het is verstandig om de richtlijnen van de diverse organisaties goed op te volgen. Dit is zowel in het belang van de deelnemende veehouders als van de organiserende instantie.

3. Rundveekeuringen en gezondheidsstatus

GD biedt veehouders een keur aan gezondheidsprogramma's om de hoogste gezondheidsstatus te bereiken en te behouden. Een hoge gezondheidsstatus past bij hoogwaardige fokkerij. Bij contact tussen dieren van verschillende UBN's of bij het toevoegen van een rund aan een UBN, kunnen de statussen van een individueel rund en een UBN elkaar beïnvloeden. Deelname aan een rundveekeuring kan daarom gevolgen hebben voor de gezondheidsstatus van het deelnemende rund en het deelnemende bedrijf. Gezien de risico's van BVD, IBR, leptospirose, paratuberculose en salmonella, adviseert GD uitdrukkelijk keuringen te organiseren die BVD-, IBR- en leptospirose-vrij, paratuberculose-veilig en salmonella-onverdacht zijn. Insleep en/of versleep van deze aandoeningen tijdens een keuring kan, ook op termijn, grote nadelige gevolgen hebben voor de inzenders.

3.1. Vrije rundveekeuringen

Op een vrije rundveekeuring worden alleen runderen toegelaten die afkomstig zijn van bedrijven die de vrijstatus voor de betreffende aandoening hebben bij GD (voor salmonella geldt hier de 'onverdachtstatus'). Deelname aan vrije rundveekeuringen heeft, bij terugkomst van de deelnemende dieren op het bedrijf, geen gevolgen voor de status van de inzendende bedrijven met een vrijcertificaat. Voor het organiseren van een vrije rundveekeuring is het heel belangrijk dat er geen dieren van niet-vrije bedrijven worden toegelaten. Bijvoorbeeld op BVD-vrije rundveekeuringen mogen alleen dieren van BVD-vrij gecertificeerde bedrijven komen, op IBR-vrije rundveekeuringen mogen alleen dieren van IBR-vrij gecertificeerde bedrijven komen, en op leptospirose-vrije keuringen alleen dieren van leptospirose-vrij gecertificeerde bedrijven. Als toch dieren van niet-vrije bedrijven worden aangevoerd, verliest de rundveekeuring de vrije status. Dit betekent tevens dat alle runderen die aan deze rundveekeuring deelnemen hun vrijstatus verliezen. Bij terugkomst van deze runderen op het bedrijf verliest ook het bedrijf de vrijstatus.

Zodra door MijnrVO aan de rundveekeuring een UBN is toegekend, kunt u bij GD de benodigde vrijstatussen voor het 'lege' UBN aanvragen. Gebruik hiervoor het [Aanmeldformulier rundveemanifestatie](#). Werkt deze link niet, dan kunt u het aanmeldformulier ook vinden op www.gddiergezondheid.nl/formulieren.

3.2. Veilige rundveekeuringen voor BVD, IBR, leptospirose, paratuberculose en salmonella

Op de veilige rundveekeuring worden runderen van vrije bedrijven en runderen van niet-vrij gecertificeerde bedrijven bij elkaar gebracht op voorwaarde dat de laatste categorie runderen door onderzoek en/of vaccinatie en/of behandeling als veilig aangemerkt kan worden.

Wanneer men kiest voor het organiseren van een BVD-, IBR-, leptospirose-, paratuberculose- of salmonella-veilige rundveekeuring, is het van belang om minimaal 4 weken voorafgaand aan de keuringsdatum contact op te nemen met GD, afdeling KCA Rundvee, tel. 0900-1770 (optie 1). De hieronder beschreven werkwijzen bieden geen garantie voor het niet oplopen van een van de infectieziekten.

3.2.1. BVD-veilige rundveekeuringen

Op BVD-veilige rundveekeuringen kunnen runderen worden aangevoerd van BVD-virusvrij gecertificeerde bedrijven en dieren van niet-BVD-virusvrij gecertificeerde bedrijven, mits de runderen van de niet-BVD-virusvrije bedrijven met gunstige uitslag zijn onderzocht op BVD-virus. Virusonderzoek kan plaatsvinden via bloed bij alle dieren ouder dan 1 maand of via een oorbiopt van het kalf direct na de geboorte. Indien er al eerder een onderzoek heeft plaatsgevonden op de aanwezigheid van BVD-virus bij de runderen afkomstig van niet-BVD-virusvrije bedrijven, dan is de uitslag van dat onderzoek geldig, mits het rund in geval van bloedonderzoek op dat moment ouder was dan 1 maand. Voorafgaand aan en na terugkomst van de keuring is op BVD-virusvrije bedrijven geen onderzoek nodig; de BVD-virusvrije status van deze bedrijven blijft behouden.

3.2.2. IBR-veilige rundveekeuringen

Aan IBR-veilige keuringen kunnen runderen deelnemen die:

1. van een bedrijf komen met de status IBR-vrij, hierbij is vooraf en achteraf geen extra onderzoek en/of vaccinatie nodig; de IBR-vrije status van deze bedrijven blijft behouden.
2. van een bedrijf komen dat niet de status IBR-vrij heeft. In dit geval is het altijd nodig dat het rund 2 – 8 weken voor de keuring in bloed wordt onderzocht op IBR-antistoffen en dat de uitslag van dit onderzoek gunstig is (geen antistoffen aangetoond). Daarnaast is vaccinatie noodzakelijk: voorwaarde is dat het dier in de periode van 6 maanden tot 2 weken voor de keuring is gevaccineerd volgens de voorschriften van de fabrikant. Als het dier in deze periode is gevaccineerd (bijvoorbeeld binnen IBR-vrij (route vaccinatie)) is het voor de IBR-veilige keuring niet nodig het nógmaals te vaccineren.

3.2.3. Leptospirose-veilige rundveekeuringen

Vrijwel alle melkleverende bedrijven in Nederland hebben de leptospirose-vrije status. Daarnaast is ook een groot deel van de niet melkleverende bedrijven gecertificeerd vrij voor leptospirose. Hierdoor zijn vrijwel alle rundveekeuringen die georganiseerd worden leptospirose-vrij gecertificeerd. Er is daarom geen protocol voor het houden van leptospirose-veilige keuringen.

3.2.4. Paratuberculose-veilige rundveekeuringen

Op een paratuberculose-veilige rundveekeuring kunnen runderen worden aangevoerd van bedrijven met status A of met onverdachtstatus 6, 7, 8, 9 of 10. Ook kunnen runderen met status B en C worden aangevoerd, mits deze in de periode voorafgaande aan de keuring een gunstige uitslag op paratbc hebben via mestonderzoek (PCR). De monsternamen hiervoor mag maximaal 6 weken voor de keuring plaatsvinden.

Runderen van bedrijven met status A of onverdacht status 6 kunnen vanaf een paratuberculose-veilige rundveekeuring terugkeren naar het bedrijf van herkomst zonder dat dit gevolgen heeft voor de paratuberculose-status van het herkomstbedrijf. Volwassen runderen (twee jaar of ouder) van bedrijven met onverdachtstatus 7, 8, 9 of 10 kunnen eveneens vanaf een paratuberculose-veilige rundveekeuring terugkeren naar het bedrijf van herkomst zonder dat dit gevolgen heeft voor de paratuberculose-status van het herkomstbedrijf.

Kalveren en jongvee (tot twee jaar oud) van bedrijven met onverdachtstatus 7, 8, 9 of 10 kunnen vanaf een paratuberculose-veilige rundveekeuring terugkeren naar het bedrijf van herkomst zonder dat dit gevolgen heeft voor de paratuberculose-status van het herkomstbedrijf als er op de keuring géén volwassen runderen (twee jaar of ouder) komen.

3.2.5. Salmonella-veilige rundveekeuringen

Op een salmonella-veilige rundveekeuring kunnen zowel runderen van salmonella-onverdachte bedrijven als runderen van niet-salmonella-onverdachte bedrijven worden aangevoerd.

Runderen van bedrijven zonder salmonella-onverdachtstatus kunnen uitsluitend worden aangevoerd als in de periode voorafgaande aan de keuring tot maximaal 8 weken voor de keuring de volgende onderzoeken op antistoffen tegen salmonella (B/D combinatie ELISA) zijn uitgevoerd met uitsluitend gunstige uitslagen:

- een bloedonderzoek van de runderen die worden aangevoerd op de keuring, én
- een steekproefbloedonderzoek van de jongste 5 runderen ouder dan 90 dagen die tenminste 70 dagen op het bedrijf zijn, én
- een tankmelkonderzoek.

Runderen van niet-melkleverende bedrijven zonder salmonella-onverdachtstatus kunnen uitsluitend worden aangevoerd als in de periode voorafgaande aan de keuring tot maximaal 8 weken voor de keuring de volgende onderzoeken op antistoffen tegen salmonella (B/D combinatie ELISA) zijn uitgevoerd met uitsluitend gunstige uitslagen:

- een bloedonderzoek van de runderen die worden aangevoerd op de keuring én
- een steekproefbloedonderzoek van alle dan wel de jongste 10 runderen ouder dan 90 dagen.

Voorafgaand aan en na terugkomst van de keuring is op salmonella-onverdachte bedrijven geen onderzoek nodig; de salmonella-onverdachtstatus van deze bedrijven blijft na terugkomst behouden.

3.2.6. Voorwaarden voor deelname aan veilige keuring

De voorwaarden voor deelname aan een veilige keuring zijn weergegeven in onderstaande tabel. In alle gevallen is het niet toegestaan om runderen aan te voeren met klinische verschijnselen van de betreffende aandoening.

GD-gezondheidsprogramma	Status inzendende bedrijf	Voorwaarde voor deelname
BVD	Vrij	Geen
	Overige statussen	Rund aangetoond virusvrij (bloed of oorbiopt). Bloedonderzoek heeft plaatsgevonden op een leeftijd van minimaal 1 maand of ouder.
IBR	Vrij	Geen
	Overige statussen	Onderzoek op IBR-antistoffen van het deelnemende rund 2 tot maximaal 8 weken voor de keuring met een gunstige uitslag en vaccinatie afgerond in de periode 6 maanden tot 2 weken voor de keuring.
Leptospirose	Voor leptospirose is er geen standaard protocol voor het houden van een veilige keuring.	
Paratuberculose	Status A en onverdacht-status 6	Geen
	Onverdachtstatus 7 t/m 10	Runderen jonger dan twee jaar niet laten deelnemen aan keuring waar ook runderen van 2 jaar en ouder komen.
	Overige statussen	Bedrijven met status B en C doen tot max. 6 weken voor de keuring mestonderzoek (PCR) bij de deelnemende runderen. Het resultaat van dit onderzoek is gunstig.
Salmonella	Onverdacht	Geen
	Overige statussen, melkleverend	Onderzoek op antistoffen tegen salmonella tot maximaal 8 weken voor de keuring met een gunstige uitslag van: <ul style="list-style-type: none"> • het deelnemende rund én • de jongste vijf runderen ouder dan 90 dagen die tenminste 70 dagen op het bedrijf zijn én een tankmelkmonster.
	Overige statussen, niet- melkleverend	Onderzoek op antistoffen tegen salmonella tot maximaal 8 weken voor de keuring met een gunstige uitslag van: <ul style="list-style-type: none"> • het deelnemende rund én alle dan wel de jongste tien runderen ouder dan 90 dagen die tenminste 70 dagen op het bedrijf zijn.

3.3. Niet-vrije en niet-veilige rundveekeuringen

Op een niet-vrije rundveekeuring kunnen zowel runderen van vrije/onverdachte bedrijven als runderen van niet-vrije bedrijven worden toegelaten (zie ook voorzorgsmaatregelen). Deelname aan een niet-vrije rundveekeuring heeft gevolgen voor bedrijven met een vrij- of onverdachtstatus. Hieronder staat voor de certificeringprogramma's BVD, IBR, leptospirose, paratuberculose en salmonella in het kort aangegeven wat de gevolgen zijn van deelname aan een niet-vrije keuring met een rund van een bedrijf met een hogere status. Bedrijven met een vrij- of onverdachtstatus worden geadviseerd rekening te houden met de gevolgen voor hun status bij deelname aan een niet-vrije rundveekeuring.

3.3.1. BVD

Het wordt alle rundveebedrijven ten zeerste aangeraden alleen deel te nemen aan BVD-vrije of BVD-veilige keuringen. Het deelnemen aan keuringen die niet BVD-vrij of -veilig zijn brengt infectierisico's met zich mee (met name voor drachtige dieren). Deelname aan dergelijke keuringen kan gevolgen hebben voor de BVD-status van het bedrijf.

Runderen die hebben deelgenomen aan een niet-BVD-vrije of niet-BVD-veilige keuring worden bij terugkomst op het eigen bedrijf gezien als aanvoeren van een niet BVD-vrij bedrijf. In de BVD-protocollen van ZuivelNL is vastgelegd wat hiervan de gevolgen zijn: een bedrijf dat voor BVD de status 'onverdacht' of 'vrij' heeft, krijgt onmiddellijk de status 'observatie', bedrijven met een andere BVD-status, behouden die status. Wanneer van de aangevoerde runderen nog geen BVD-virusuitslag bij GD bekend is, wordt gevraagd om BVD-virusonderzoek te doen. Bij aangevoerde vrouwelijke runderen van een jaar en ouder is altijd bloedonderzoek op BVD-antistoffen nodig. Wanneer er geen virus en geen antistoffen worden aangetoond krijgt het bedrijf de status 'onverdacht' of 'vrij' terug. Een bedrijf met een andere status gaat verder met de status en de onderzoeksfase waarin het zich bevindt.

Wanneer bij het bloedonderzoek van aangevoerde runderen wél BVD-virus wordt aangetoond bij één of meer runderen, dan is het nodig om deze dieren direct af te voeren. Na afvoer van de virusdrager(s) behoudt het bedrijf de status 'observatie' en wordt er extra onderzoek gestart door middel van oorbiopten gedurende minimaal 10 maanden vanaf het moment van afvoer.

Indien 10 maanden lang na de afvoer van de laatste virusdrager alle in die periode geboren kalveren een gunstige uitslag op BVD-virus hebben, krijgt het bedrijf de status 'onverdacht' of 'vrij' terug. Bij een bedrijf dat nog met het intakeonderzoek bezig is, wordt na afvoer van de virusdrager het intakeonderzoek opnieuw gestart.

Wanneer bij het bloedonderzoek van aangevoerde runderen BVD-antistoffen worden aangetoond bij één of meer runderen, dan is het nodig om deze dieren af te voeren. Na afvoer van de runderen met BVD-antistoffen krijgt het bedrijf de status 'onverdacht' of 'vrij' terug. Een bedrijf met een andere status gaat verder met de status en onderzoeksfase waarin het zich bevindt.

Wanneer bij het bloedonderzoek van aangevoerde runderen wél BVD-antistoffen worden aangetoond en de betreffende runderen worden niet afgevoerd, behoudt het bedrijf de status 'observatie' totdat:

- het kalf van het aangevoerde rund is geboren en via oorbiopten op BVD-virus is onderzocht en er geen virus is aangetoond;
- er 9 maanden na de aanvoermelding van de betreffende runderen geen kalf is geboren.

Hierna krijgt het bedrijf de status 'onverdacht' of 'vrij' terug. Een bedrijf met een andere status gaat verder met de status en onderzoeksfase waarin het zich bevindt. **Let op: BVD-vaccinatie kan ervoor zorgen dat er BVD-antistoffen worden aangetoond bij een rund.**

3.3.2. IBR en leptospirose

Voor leptospirose en IBR geldt dat bij deelname van een rund van een vrij bedrijf aan een niet-vrije rundveekeuring het rund de observatiestatus krijgt. Bij de terugkomst van het rund krijgt het bedrijf de observatiestatus. Om de vrijstatus terug te krijgen, zal bij het betreffende rund binnen 8 weken na terugkomst bloedonderzoek moeten plaatsvinden. Advies is wel om dit onderzoek in verband met de tijd tot het ontstaan van (meetbare) antistoffen niet eerder dan 4 weken na terugkomst uit te voeren. Is de uitslag van het onderzoek gunstig, dan krijgt het bedrijf de vrijstatus terug. Is de uitslag ongunstig, dan dient het rund - eventueel na heronderzoek - binnen 7 dagen na de datum van de uitslag te worden afgevoerd. Binnen 4 - 8 weken na afvoer moet een tankmelkonderzoek of een steekproefbloedonderzoek worden uitgevoerd om te controleren of de infectie zich inmiddels niet verder heeft verspreid. Bij een gunstige uitslag krijgt het bedrijf het vrij-certificaat terug. Is de uitslag van het onderzoek ongunstig, dan verliest het bedrijf de vrijstatus.

3.3.3. Paratuberculose

Bedrijven met een paratbc-onverdachtstatus 6 t/m 10, kunnen dieren ouder dan 2 jaar zonder consequenties laten deelnemen aan rundveekeuringen. Zenden zij dieren jonger dan 2 jaar in naar een rundveekeuring waar ook oudere dieren komen, dan wordt dit dier aangemerkt als verdacht en verliest het bedrijf zijn onverdachtstatus. Bedrijven met een paratbc-onverdachtstatus, kunnen wel dieren jonger dan 2 jaar inzenden naar rundveekeuringen waar uitsluitend runderen jonger dan 2 jaar komen en die als zodanig door de organisator zijn gemeld bij GD. Voor bedrijven met paratbc-status A, B en C heeft deelname aan rundveekeuringen geen gevolgen.

3.3.4. Salmonella

Wordt er een rund ingezonden van een bedrijf met een salmonella-onverdachtstatus op een niet-veilige keuring zonder salmonella-onverdachtstatus, dan krijgt het inzendende bedrijf bij terugkomst van dit rund de observatiestatus. Om de salmonella-onverdachtstatus terug te krijgen, zal bij het betreffende rund binnen 8 weken na terugkomst op het bedrijf bloedonderzoek moeten plaatsvinden. Advies is wel om dit onderzoek in verband met de tijd tot het ontstaan van (meetbare) antistoffen niet eerder dan 2 weken na terugkomst van het rund op het bedrijf uit te voeren. Is de uitslag gunstig, dan krijgt het bedrijf de salmonella-onverdachtstatus terug. Is de uitslag ongunstig, dan wordt de deelnemer geadviseerd het betreffende rund op korte termijn af te voeren. Wanneer ieder rund met een ongunstige uitslag van het aanvoeronderzoek binnen acht weken na de uitslagdatum van het aanvoeronderzoek wordt afgevoerd, dan behoudt het bedrijf de status die het op dat moment heeft ('in onderzoek' of 'observatie'). Het bedrijf verkrijgt de status 'onverdacht' niet eerder dan nadat de uitslagen van twee door GD aangestuurde tankmelkonderzoeken, volgend op de datum waarop het laatste aangevoerde rund van het bedrijf werd afgevoerd en uitgevoerd in verschillende tijdvakken, gunstig zijn.

3.3.5. Samenvatting gevolgen deelname vrije bedrijven aan niet-vrije en niet-veilige rundveekeuringen

Overzicht van gevolgen van deelname van vrije bedrijven aan niet-vrije en niet-veilige rundveekeuringen				
Programma	leeftijd	Gevolgen dier	Gevolgen bedrijf	Gevolgen ongunstige uitslag
BVD	Alle	Virusonderzoek binnen 8 weken. Antistoffenonderzoek binnen 8 weken (bij vrouwelijke runderen > 1 jaar).	Status 'observatie'	Bij een ongunstige virusuitslag is het nodig het betreffende rund af te voeren en vervolgens 10 maanden lang alle pasgeboren kalveren te onderzoeken door middel van oorbiopten. Bij een ongunstige antistoffen-uitslag is het nodig het betreffende rund af te voeren óf het bedrijf krijgt de status 'observatie' tot het rund een kalf heeft gekregen dat geen virusdrager blijkt, of 9 maanden later geen kalf heeft gekregen.
IBR	Alle	Bloedonderzoek binnen 8 weken	Status 'observatie'	Afvoer van het rund, tankmelkonderzoek of steekproefbloedonderzoek
Leptospirose	Alle	Bloedonderzoek binnen 8 weken	Status 'observatie'	Afvoer van het rund, tankmelkonderzoek of steekproefbloedonderzoek
Paratuberculose onverdachtstatus 6 t/m 10	≥ 2 jaar	Geen gevolg	Geen gevolg	n.v.t.
	< 2 jaar*	Verdacht rund	Status 'verdacht'	n.v.t.
Paratuberculose status A,B,C	≥ 2 jaar	Geen gevolg	Geen gevolg	n.v.t.
	< 2 jaar	Geen gevolg	Geen gevolg	n.v.t.
Salmonella	Alle	Bloedonderzoek binnen 8 weken	Status 'observatie'	Afvoer van het rund binnen 8 weken na de positieve (ongunstige) uitslag van het toevoegingsonderzoek. Het bedrijf krijgt daarna de onverdachtstatus niet eerder dan wanneer in twee opeenvolgende tijdvakken volgend op de afvoerdatum het tankmelkonderzoek een negatieve (gunstige) uitslag oplevert. Als het rund niet tijdig wordt afgevoerd dan kan het bedrijf de onverdachtstatus terugkrijgen als het aangestuurde tankmelkonderzoek in drie opeenvolgende tijdvakken volgend op het einde van de afvoertermijn een negatieve (gunstige) uitslag oplevert.

* Indien er uitsluitend dieren jonger dan twee jaar op de manifestatie komen, heeft het geen gevolgen voor de status van het dier en de status van het inzendende bedrijf

3.4. Verantwoordelijkheden organisatie en veehouder

- De organisator van de rundveekeuring vraagt de gewenste gezondheidsstatussen op bij GD en deelt eventuele gevolgen bij deelname mee aan de deelnemers.
- Voorafgaand aan de rundveekeuring kan de organisatie de statussen en relevante laboratoriumuitslagen van de deelnemende bedrijven bij GD opvragen via VeeOnline. Hiertoe is het noodzakelijk dat er een machtiging is van de deelnemende veehouders. Een gezondheidsverklaring van de veehouder kan dan vervallen.
- Alternatief: de veehouder levert op de dag van de rundveekeuring het bewijs van de gezondheidsstatus van de ingezonden dieren door het overhandigen van een geldige gezondheidsverklaring. Wanneer een veehouder met meerdere runderen deelneemt, kan het financieel aantrekkelijk zijn hiervoor een verzamelverklaring aan te vragen via VeeOnline of bij GD.
- De organisator controleert de gezondheidsstatussen van de aangevoerde dieren middels gezondheidsverklaringen of een verzamelverklaring of via de opgevraagde gegevens van GD.
  - Indien de organisator van de rundveekeuring de keuring presenteert als een vrije of veilige keuring, heeft ze ten opzichte van de deelnemers de verantwoordelijkheid om de gezondheidsstatussen en de bewijzen van onderzoek/vaccinatie/behandeling van de aangevoerde runderen te controleren, zodat de keuring niet door aanvoer

van dieren van niet-vrije bedrijven, de vrijstatus verliest. GD kan desgewenst extra ondersteuning verlenen bij de administratie. Hiervoor wordt het gangbare tarief in rekening gebracht.

- De veehouder blijft primair verantwoordelijk. Indien de gezondheidsstatus van het bedrijf wijzigt tussen de dag van uitgifte van de verzamelverklaring en de dag van de keuring, dient de veehouder dit aan de organisator te melden.
- Nederland is officieel vrij van brucellose (abortus Bang), tuberculose en leucose. Voor deze ziekten krijgt de organiserende instantie normaalgesproken automatisch de vrijstatus van de NVWA en ze vereisen bij het organiseren van rundveekeuringen normaal gesproken geen speciale aandacht. De organisatie doet er goed aan deze vrijstatus in de voorwaarden voor deelname op te nemen. Veehouders zonder deze vrijstatus worden daarmee uitgesloten van deelname.

3.5. Buitenlandse rundveekeuringen

De gevolgen van een bezoek aan een rundveekeuring in het buitenland verschilt per situatie. In deze gevallen wordt u geadviseerd contact op te nemen met GD.

4. Voorzorgsmaatregelen om besmettingsrisico's bij deelname aan rundveekeuringen te verminderen

Om op een rundveekeuring, waar dieren van veel bedrijven samenkomen, de besmettingsrisico's te verminderen kunnen verschillende voorzorgsmaatregelen worden genomen. GD adviseert organisatoren van zowel vrije als niet-vrije rundveekeuringen om, bovenop de eisen van de NVWA en de GD-certificeringsprogramma's, zelf aanvullende eisen te stellen met betrekking tot ziektepreventie aan de inzenders. Daarnaast kunnen tijdens de keuring hygiënemaatregelen worden genomen. Hier vindt u een aantal adviezen voor eisen die u als organisatie kunt stellen aan de deelnemers. Indien u eisen stelt aan de deelnemers ten aanzien van diergeneeskundige handelingen, dan kunt u hen ter controle een dierenartsenverklaring laten overleggen op de dag van de rundveekeuring.

4.1. Klinisch gezonde dieren

Het is alleen toegestaan om klinisch gezonde dieren toe te laten. Verder mogen op de inzeggende bedrijven in de laatste 12 weken voorafgaande aan de rundveekeuring geen klachten zijn geweest die wijzen op aanwezigheid van besmettelijke ziekten, zoals bijvoorbeeld BVD, IBR, leptospirose, paratuberculose of salmonellose.

4.2. Advies IBR-vaccinatie

Dieren worden gevaccineerd met een gE-negatief IBR-vaccin volgens het voorschrift van de fabrikant. De laatste vaccinatie heeft minimaal twee weken voor de keuring plaatsgevonden. De geldigheid van de vaccinaties is maximaal zes maanden.

4.3. Neem hygiënemaatregelen

- Stel stromend leidingwater ter beschikking als drink- en waswater.
- Bij deelname van vrije bedrijven aan niet-vrije rundveekeuringen contact tussen runderen van vrije en niet-vrije bedrijven voorkomen door de runderen van vrije bedrijven apart te plaatsen van de runderen van niet-vrije bedrijven.
- Runderen van verschillende bedrijven apart van elkaar transporteren van en naar de keuring (transport is een relatief hoog risico op verspreiding van dierziekten!).
- Op een keuring waar naast kalveren ook oudere dieren komen, hygiënische maatregelen treffen voor de kalveren om contact met mest van oudere dieren te voorkomen in verband met het besmettingsrisico van paratuberculose en salmonella. Voorkom in verband met het besmettingsrisico van salmonella ook dat volwassen runderen in contact komen met mest van kalveren of jongvee.
- Een zodanige onderlinge afstand tussen dieren van verschillende bedrijven hanteren, dat urinecontact, contact via hoesten en neuscontact niet kan plaatsvinden. Eventueel stobalen als afscheiding gebruiken (dit stro daarna niet meer gebruiken).
- Een dikke laag strooisel aanbrengen om het spetteren van urine zoveel mogelijk te voorkomen.
- Vraag bezoekers om niet in bedrijfskleding te komen en laat hen niet tussen de koeien lopen.
- Vraag begeleiders/verzorgers om in schone kleding te komen.
- Als de locatie een weiland is, spreek dan met de eigenaar af dat er in het land tenminste 6 weken voorafgaand aan de keuring geen evenhoevigen hebben gelopen en dat er geen mest is uitgereden. De eigenaar van de grond doet er goed aan op de weide gedurende tenminste 6 weken na de rundveekeuring geen runderen te weiden. Bedrijven met een paratuberculose-onverdachtstatus en paratuberculose status A wordt geadviseerd geen rundveekeuringen op hun gronden te houden.
- Schapen, geiten en runderen niet gelijktijdig op een keuring toelaten, tenzij ze strikt van elkaar gescheiden worden.

GD is niet aansprakelijk voor enig handelen c.q. nalaten van de organisator van enige rundveekeuring. GD is niet aansprakelijk voor enige schade voortvloeiend uit enig opgevolgd advies uit dit document. Evenmin is GD aansprakelijk voor enige schade indien er ondanks de in dit document opgevolgde adviezen alsnog een ziekteverspreiding plaatsvindt.

5. GD-dienstverlening bij de organisatie van rundveekeuringen

De organisatie van een rundveekeuring vraagt vanwege waarborging van de diergezondheid de nodige voorbereiding. Hieronder vindt u een checklist die van pas kan komen.

5.1. Checklist

- Aanvragen UBN (eenmalig mits op hetzelfde adres)
  - Opvragen formulieren bij MijnRVO.
  - Invullen UBN-aanvraag- en mutatieformulier. Vul onder vestiging de plaats in waar de keuring plaatsvindt. Dit formulier stuurt u terug naar MijnRVO.
  - Na verwerking van de UBN-aanvraag- en het mutatieformulier door MijnRVO ontvangt u van GD een registratie- en wijzigingsformulier voor aanvullende bedrijfsgegevens (privaat).
  - Dit formulier vult u in; bij keuring/fokveedag productietype veekeuring invullen en bij veiling het productietype verzamel-/weegplaats. Vul de naam van de dierenartspraktijk in. Dit formulier stuurt u terug naar GD, ter attentie van de afdeling BRBS.
  - Het UBN blijft in principe bestaan.
- Aanvragen vrij/onverdachtstatus van de keuring.
  - Dit kan via het [Aanmeldformulier rundveemanifestatie](#). Werkt deze link niet, dan kunt u het aanmeldformulier ook vinden op www.gddiergezondheid.nl/formulieren.
  - Uitsluitend deelname van vrije/onverdachte bedrijven voor de aangegeven diergezondheidsprogramma's is toegestaan. Het formulier stuurt u terug naar GD, ter attentie van de afdeling KCA Rundvee.
- Doorgeven overzicht van UBN's die de organisatie tijdelijk gemachtigd hebben om statussen en/of laboratoriumuitslagen in te zien. Na het verwerken van de machtigingen door de GD zijn de gegevens te raadplegen via VeeOnline. Desgewenst kan een aanvullend overzicht van de diergezondheidsstatussen per UBN worden aangevraagd bij GD.
  - Van alle deelnemers vraagt u een machtiging om de status op te kunnen vragen. Indien relevant (bijvoorbeeld bij veilige keuring) ook kunt u ook een machtiging vragen om laboratoriumuitslagen in te zien op VeeOnline.
- Aanvragen overzicht van diergezondheidsstatussen per UBN bij de GD.
  - Van alle deelnemers vraagt u een machtiging om de status op te kunnen vragen (zie tekstvoorbeeld op pagina 11).
  - Aanvragen via het 'aanmeldingsformulier rundveekeuring'.
  - Kosten: zie actuele tarievenlijst op de website www.gddiergezondheid.nl.
- Gezamenlijke I&R-meldingen.
  - Gezamenlijk uitvoeren af- en aanvoermeldingen in het I&R-systeem door RVO.
  - Machtiging vragen deelnemers (zie tekstvoorbeeld op pagina 10).
  - Uitvoeren meldingen binnen de door I&R gestelde termijn.

Let op: Alle gegevens verkregen op basis van de doelomschrijving 'Veeverbetering/keuringen' die betrekking hebben op een UBN en die de veeverbeterings-/keuringsorganisatie ontvangt van of via GD, mogen alleen gebruikt worden in het kader van de (voorgenomen) keuringsdeelname van het betreffende UBN. De gegevens mogen op geen enkele wijze openbaar gemaakt worden of verstrekt worden aan derden, tenzij GD hiervoor expliciet schriftelijke toestemming heeft verleend.

6. Tekstvoorbeelden van verklaringen

Onderstaande teksten kunt u opnemen op de inschrijfformulieren voor deelname aan een rundveekeuring of verwerken in uw vraagprogramma.

6.1. Machtiging opvragen gezondheidsstatus

Ondergetekende machtigt [NAAM ORGANISATOR RUNDVEEKEURING] om ten behoeve van de voorbereiding en het houden van de rundveekeuring op [DATUM] te [PLAATS] te mogen raadplegen bij GD:

- de gezondheidsstatus van mijn bedrijf en
- de relevante laboratoriumuitslagen

6.2. Machtiging melding I&R-systeem

Ondergetekende machtigt [NAAM ORGANISATOR RUNDVEEKEURING] om van de runderen die naar de rundveekeuring op [DATUM] te [PLAATS] worden ingezonden, de afvoer van en de aanvoer naar het rundveebeslag met UBN [UBN EIGENAAR/HOUDER] binnen de door het I&R-reglement gestelde termijn te melden aan het I&R-systeem. De organisator van de rundveekeuring neemt de verplichting op zich om de I&R-meldingen en de controle van de gezondheidsstatussen op tijd en correct uit te voeren.

6.3. Machtigingsformulier deelnemers

In te vullen door deelnemers aan de rundveekeuring [NAAM RUNDVEEKEURING] welke gehouden wordt op [DATUM] te [PLAATS].

Deelnemen aan deze rundveekeuring is voor eigen rekening en risico. De organisatie van de rundveekeuring kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor wijziging van de diergezondheidsstatus van het deelnemende bedrijf als gevolg van deelname aan de keuring.

Voor het organiseren van deze keuring is een ondertekende verklaring nodig van de deelnemers, met betrekking tot het opvragen van de bedrijfsstatus(sen), laboratoriumuitslagen en het gezamenlijk melden van de runderen door de RVO aan het I&R-systeem.

- A. Ondergetekende machtigt de organisatie van bovengenoemde rundveekeuring om ten behoeve van de controle van de gezondheidsstatus van de runderen die op bovengenoemde datum worden aangevoerd op deze keuring eenmalig de relevante laboratoriumuitslagen op te vragen bij GD.*
- B. Ondergetekende machtigt de organisatoren van bovengenoemde rundveekeuring om van de runderen die naar deze keuring worden gezonden, de benodigde I&R-meldingen binnen de door het I&R-reglement gestelde termijn via de MijnRVO te laten uitvoeren.

UBN deelnemer: .....

Naam deelnemer: .....

Handtekening deelnemer: .....

De organisatie verzamelt alle machtigingsformulieren van de deelnemers. 1 exemplaar wordt naar GD gestuurd. Daarna zijn de gegevens te raadplegen via VeeOnline. Het is mogelijk het overzicht bedrijfsstatus(sen) aan te vragen. Een kopie van dit formulier dient gestuurd worden naar de RVO om de benodigde I&R-meldingen te laten uitvoeren.

*Alle gegevens die betrekking hebben op een UBN en die de veeverbetering/keuringsorganisatie ontvangt van of via GD mogen alleen gebruikt worden in het kader van de (voorgenomen) keuringsdeelname van het betreffende UBN. De gegevens mogen op geen enkele wijze openbaar gemaakt worden of verstrekt worden aan derden, tenzij GD hiervoor expliciete schriftelijke toestemming heeft verleend.